

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Nordens Mythologi eller Sindbilled-Sprog historisk-poetisk udviklet og oplyst

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Nordens Mythologi eller Sindbilled-Sprog historisk-poetisk udviklet og oplyst", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 248. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1832_503A-txt-shoot-idm6803.pdf (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Koen Öd-Humle.

Naar Man finder, at jeg om denne berömte Ko, og hvad dertil hörer, fatter mig i al Korthed, skiöndt netop disse Ting pleie at föde vidtlöftige Afhandlinger, da agte Man, at denne Forskiel nödvendig flyder af mine Mythologiske Grundsætninger og Öiemed. Det er nemlig hverken Religion eller Beskeed om Verdens Skabelse jeg vil lære eller udlede af Hedningernes Myther; men det er Hoved-Folkenes Anskuelse af Menneske-Livet, og hvad dermed staaer i Forbindelse, det fornöier mig at efterspore og oplyse, deels for det Lys, ethvert Folks Myther kaste paa deres Historie, og deels for det Udbytte af aandfulde Sind-Billeder, vi deraf kan vinde. Jo mere filosofisk derfor en Mythe klinger, des mindre bryder jeg mig om den, deels fordi den mythiske Philosophi altid er barnagtig Selv-Klogskab, som Man lærer lidet eller intet af, og deels fordi jo mindre poetisk en Mythe var, des mindre Indflydelse havde den paa Folke-Livet.

Det er i denne Henseende ogsaa mærkeligt, at i ingen af de gamle Sange finde vi mindste Spor af den Mythiske Ko, og at hele Philosophemet: om Verdens Udspring af Frost og Tö, kun lægges en *Rim-Thurs* (Vafthrudner) i Munden, hvoraf vi med Föie slutte, at det i Norden betragtedes som hvad det var: U-Gudelighedens og Van-Troens Selv-Klogskab.

250Dermed vil jeg imidlertid ikke nægte, at *Koen Öd-Humle* kan have været et almindeligt Nordisk Sind-Billede paa Livets jordiske Udspring; thi Sagnet om *Ko-Dyrkerne*: Kong *Ögvald* i Norge, og *Eisten Belja* i Sverrig, samt Udtrykket "*den Danske Ko*" i Rim-Kröniken, synes virkelig at hentyde derpaa; men det er Koens Oprindelse af frossen Edder, jeg finder ligesaa unordisk som upoetisk, og overlader derfor til Andre at dvæle ved*Om *Ögvald* i Heimskringla. I. 269, og om *Eisten Beli* Fornaldar Sögur I. 254, hvorved Man maa erindre, at, hvor der har været mindste poetisk Anskuelse, vil ingen haandgribelig Ting blive dyrket, hvis Navn ei först har været et Sind-Billede paa noget Aandeligt. I Rim-Kröniken S. 49 (Molbechs Udgave) er det, Man finder det mærkelige Udtryk om Hvirvel: han vilde da tage den *Danske Ko*, og jeg skulde huske meget feil, om der ikke endnu, ensteds, tales om samme Ko i Anledning af den Lybske Feide under Erik af Pommern..

Det eneste Mærkelige ved Koen finder jeg ellers netop deri, at det er en *Ko*; thi Man veed nok, at *Oxen* er det gamle Sind-Billede paa Livets Grund-Kraft, og Nordens *Ko* svarer da til Öster-Ledens *Oxe*, netop som *Fölelsen* til *Phantasien*, hvad altid er mærkværdigt som et sandt Udtryk af Natur-Forholdet mellem de natur-poetisk og de historisk-poetiske Folke-Færd.

Man har giættet paa Sammenhæng mellem Öd-Humle og den Sællandske *Humle*, med hvem Old-Sagnene hos *Saxo* begynde, og det er saa meget rimeligere, som *Jornandes* ogsaa nævner en *Humle* mellem *Gothernes* gamle Helte, men da der ingen af Stederne fölge Sagn med, er Giætningen indtil videre örkeslös.